

บันทึกการจัดการความรู้ (KM)

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ประเด็นความรู้ เรื่อง เขียนตำรา เอกสารประกอบการสอน หรือหนังสือ เรื่องอะไรดี

รายละเอียด (ใคร/ ทำอะไร/ ที่ไหน/ เมื่อไหร่/ อย่างไร)

คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ คณะวิทยาศาสตร์ ได้จัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง การเขียนตำรา หนังสือ และเอกสารประกอบการสอน โดยเชิญคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ที่สนใจเข้าร่วมโครงการ ฯ และร่วมแลกเปลี่ยนประเด็นความรู้ เกี่ยวกับการเลือกรายวิชาเพื่อมาเขียนตำรา เอกสารประกอบการสอน และคิดหัวข้อเรื่องมาเขียนหนังสือ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ และจัดประชุมสรุปประเด็นความรู้ที่ได้เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนี้

ผลเป็นประการใด

ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ จำนวน ๓๕ คน และคณะวิทยาการสารสนเทศ จำนวน ๑ คน ได้แก่ อ.ดร.อโนชา สุขสมบุรณ์ อ.ปริยา นุพาสันต์ ผศ.ดร.นภา ตั้งเตรียมจิตมั่น ผศ.ดร.อนุเทพ ภาสุระ อ.ดร.อนุตตรา อุดมประเสริฐ อ.ดร.กาญจนา หริ่มเพ็ง อ.ดร.ชัชวิน เพชรเลิศ ผศ.ดร.จงกลณี จงอร่ามเรือง ผศ.ดร.กุลยา ลิ้มรุ่งเรืองรัตน์ ผศ.ภาคภูมิ พระประเสริฐ ผศ.ดร.ชนวัฒน์ ตันติวรานุรักษ์ รศ.ดร.กันทิมา สุวรรณพงศ์ อ.ดร.กรองจันทร์ รัตนประดิษฐ์ อ.อุดมลักษณ์ ธิติรักษ์พานิชย์ อ.พรนภา น้อยพันธ์ ผศ.ดร.ชุตตา บุญภักดี อ.ดร.ทรงกลด สารภูษิต อ.ดร.ผาณิตา วาณิชวัฒน์เดชา รศ.ดร.สุบัณฑิต นิर्मรัตน์ อ.ดร.กรประภา กาญจนะ อ.ดร.ชูลีพร พุฒนวล อ.ดร.ศศิธร มั่นเจริญ ผศ.ดร.อภิรดี ปิลาธนภาคย์ อ.กฤษณ์ท เอื้ออังกูร อ.ดร.สลิล ชันโรจน์ อ.ดร.ยุภาพร สมิน้อย อ.ดร.พัชรี วงษ์เกษม อ.ดร.เอกพงษ์ สุวัฒน์มาลา ผศ.สุดสายชล หอมทอง ผศ.ดร.รุ่งนภา แซ่เอ็ง ผศ.ดร.อรสา สุริยาพันธ์ ผศ.ดร.พิทักษ์ สุตรอนันต์ อ.เบญจวรรณ ชิวปรีชา ผศ.ดร.กล่าวขวัญ ศรีสุข และ อ.พงษ์วุฒิ ดวงศรี ซึ่งได้แลกเปลี่ยนประเด็นความรู้และสรุปเป็นบันทึกการจัดการความรู้ได้ดังนี้

แนวทางการปฏิบัติงาน

การเลือกรายวิชาเพื่อมาเขียนตำรา เอกสารประกอบการสอน และคิดหัวข้อเรื่องมาเขียนหนังสือ

๑. เลือกเรื่องที่น่าสนใจที่สุด ซึ่งผู้เขียนมีความรู้ ความสนใจ มีความเชี่ยวชาญ รับทราบปัญหาในปัจจุบัน

๒. เลือกจากประสบการณ์การสอน/ การวิจัยที่ผู้เขียนมีอย่างต่อเนื่อง เลือกรายวิชาที่สอนประจำหรือมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น โดยตัดสินใจจากความพร้อมของข้อมูลประกอบ เช่น ผลงานที่สะสม ตัวอย่างภาพถ่าย และไฟล์นำเสนอประกอบการบรรยาย ที่มีอยู่

๓. เลือกจากวิชาที่ไม่ค่อยมีใครเขียน แต่มีความต้องการในแวดวงการศึกษา หรือเป็นหัวข้อเรื่องใหม่ ๆ (อาจสอบถามข้อมูลจากสำนักพิมพ์ประกอบ)

๔. ศึกษาข้อมูลจาก Text book ในด้านที่เราจะเขียนหลายๆ เล่มก่อน เพื่อเป็นแนวทางการประกอบการตัดสินใจพิจารณาเลือกหัวข้อที่จะเขียน

ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตผลงานตำรา หนังสือ หรือเอกสารประกอบการสอน

๑. ขาดแรงจูงใจ >> ขาดหน่วยงานที่สนับสนุนทั้งเรื่องทุนและการตีพิมพ์
๒. กลัวว่าผลงานจะออกมาไม่ดี >> ทำให้ไม่กล้าคิดผลิตผลงาน
๓. ขาดแหล่งข้อมูลประกอบการตัดสินใจ เช่น ความต้องการของผู้อ่าน หรือสำนักพิมพ์ หรือ เข้าถึงแหล่งข้อมูลไม่ครบถ้วน
๔. ขาดแหล่งข้อมูลทางวิชาการที่สนับสนุนเนื้อหาหัวข้อที่จะเขียน
๕. มีภารกิจอื่น ๆ มาก เช่น มีงานประจำและงานวิจัยมาก หรือมีปัญหาด้านสุขภาพ เนื่องจากไม่ค่อยได้พักผ่อน
๖. การปรับปรุงหลักสูตร บางครั้งอาจมีการปรับรายวิชาที่ตั้งใจว่าจะนำไปเขียนออกไปจากหลักสูตร ทำให้ส่งผลต่อการเลือกรายวิชามาเขียนตำรา และเอกสารประกอบการสอน
๗. มีคนตีพิมพ์ผลงานในเรื่องเดียวกันจำนวนมาก

เสนอแนะแนวปฏิบัติที่ดี ที่จะตัดสินใจเลือกรายวิชาเพื่อมาเขียนตำรา เอกสารประกอบการสอน และคิดหัวข้อเรื่องมาเขียนหนังสือ

๑. มีการสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง ให้คิดว่าที่เขียนตำราเพราะอยากทำเพื่อตัวเอง อยากทำเพื่อนิสิต หรืออยากทำเพื่อสังคม/ ประเทศชาติ อย่างไม่อย่างหนึ่งหรือทั้งหมด
๒. การแบ่งเวลา จัดลำดับความสำคัญของงานที่จะทำ และทำอย่างมีวินัยในตนเอง
๓. การสำรวจตลาด (แควดวงผู้อ่านหนังสือ จากร้านหนังสือ หรือสำนักพิมพ์) ซึ่งอาจจัดทำผลงานตามที่ตลาดต้องการ
๔. กรณีเลือกรายวิชาที่จะเขียนตำรา หรือเอกสารประกอบการสอน ควรเขียนในรายวิชาที่สอนเป็นประจำ มีประสบการณ์หรือมีความเชี่ยวชาญ
๕. การเลือกเรื่อง/ ตั้งชื่อเรื่อง ตำรา เอกสารประกอบการสอน หรือหนังสือควรตั้งชื่อให้สั้น กระชับ โดดเด่น น่าสนใจ และสื่อความหมายถึงเนื้อหาได้ (ทำให้ผู้อ่านอยากอ่าน)
๖. อาจลองเลือกเรื่อง/ ตั้งชื่อเรื่องหลาย ๆ เรื่อง/ ชื่อ และส่งให้ผู้มีประสบการณ์ช่วยเลือก และให้ข้อเสนอแนะ

ภาพประกอบ

ผู้สรุปประเด็นความรู้: อ.ดร.พอลจิต นันทนาวัฒน์ อ.ดร.อโนชา สุขสมบุรณ์ อ.ปรีญา นุพาสันต์
ผศ.ดร.ชนวัฒน์ ตันติวรานุรักษ์ อ.ดร.ทรงกลด สารภูษิต อ.ดร.ผาณิตา วาณิชวัฒน์เดชา
อ.ดร.สลิล ชันโรจน์ และ อ.ดร.ยุภาพร สมิน้อย
ผู้บันทึก: ผศ.ดร.กล่าวขวัญ ศรีสุข และนางสาวชนิกานต์ เพชรงาม
วันที่ ๒๒ เดือน เมษายน พ.ศ.๒๕๕๖